

**PLAN RADA
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA
ZA RAZDOBLJE 2016.-2018.GOD.**

Plan rada Federalnog ministarstva zdravstva za razdoblje 2016.-2018.god.

I – OVLASTI FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

Suglasno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima Federalne uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06 i 61/06), Federalno ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu: federalno ministarstvo) obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH) u području zdravstva, a naročito poslove koji se odnose na: provedbu politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provedba federalnih zakona u području zdravstva; izrada programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukantonalna suradnja u području zdravstva: koordiniranje i implementacija projekata u području zdravstva od značaja za Federaciju BiH u suradnji sa međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, a s ciljem rekonstrukcije i obnove zdravstvenog sustava; sudjelovanje u implementaciji informatičkih projekata u području zdravstva; osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprječavanje njihove zlouporabe, te drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Ovo ministarstvo obavlja dodijeljene poslove i zadatke iz područja zdravstva suglasno Poglavlju III članka 2. pod b) i članka 3. Ustava Federacije BiH, a kojim je područje zdravstva svrstano u podijeljene ovlasti između federalne vlasti i kantona, s tim da federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone iz ovog područja; kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koordinirano od federalne vlasti.

Treba napomenuti da je 2014. godine uspostavljen i Centar za transplantacijsku medicinu, kao federalna upravna organizacija koja je u sastavu Federalnog ministarstva zdravstva, a suglasno Zakonu o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja. Centar obavlja poslove definirane člankom 6. navedenog Zakona. Cijeneći navedeno, Centar je prepoznat i u ovom trogodišnjem planu rada, sa svojim ciljevima i aktivnostima.

II - IZJAVA O MISIJI I VIZIJI MINISTARSTVA

Misija Federalnog ministarstva zdravstva je:
izgradnja efikasnog i djelotvornog zdravstvenog sustava putem savjesnog upravljanja zdravstvenim sektorom u cilju poboljšanja zdravlja građana Federacije Bosne i Hercegovine, a sukladno europskim standardima i regulatornoj praksi Europske unije.

Ovo ministarstvo je vladina institucija koja kroz razvoj i provedbu zdravstvene politike, izradu strateških pravaca razvoja i stvaranje zakonskog okvira utječe na izgradnju kvalitetnog, održivog i isplativog zdravstvenog sustava, s ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja pučanstva, a na načelima transparentnosti, solidarnosti i pravičnosti.

Suvremeni trend u znanosti i vještinama upravljanja zdravstvenim sustavom uključuje kompleksan pojam savjesnog upravljanja. Savjesno upravljanje zdravstvenim sektorom u Federaciji BiH podrazumijeva jasno utvrđivanje vizije i daljeg pravca razvoja zdravstvene politike, te s tim u svezi poduzimanje zakonodavnih, političkih, fiskalnih, stručnih i društvenih mjera koje trebaju osigurati optimalan stupanj osiguranja prava pacijenata, podjednako u svim kantonima.

Vizija Federalnog ministarstva zdravstva je:
poboljšano zdravstveno stanje pučanstva i osiguran učinkovit,
dostupan i transparentan zdravstveni sustav
orijentiran na kvalitetu i sigurnost, te utemeljen na načelima solidarnosti i pravičnosti.

Ovo ministarstvo je usmjereno na stvaranje racionalne, suvremene i efektivne institucije koja će biti posvećena učinkovitom planiranju i analitici, razvijanju i provedbi zdravstvene politike i legislative, uz punu suradnju s relevantnim institucijama i cjelokupnom javnošću, te u završnici usmjerena na krajnjeg korisnika. Namjera nam je stvoriti uvjete za izgradnju kvalitetnog, održivog i isplativog zdravstvenog sustava s ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja pučanstva Federacije BiH na načelima transparentnosti, solidarnosti i pravičnosti.

Bitno je istaći da se Strateški plan razvoja zdravstva u Federaciji Bosne i Hercegovine za razdoblje 2008-2018. godina temelji na općim načelima i vrijednostima dogovorenim tijekom Ljubljanske konferencije europske regije SZO iz 1996. i potpisanim od strane svih zemalja članica, uključujući BiH, te će ista načela naći svoje mjesto i kroz definiranje strateških i operativnih ciljeva Programa rada ovog ministarstva na trogodišnjoj i godišnjoj razini.

III - SAŽETAK STRATEŠKOG OKVIRA

Strateško okruženje u kojem djeluje ovo ministarstvo temelji se na sljedećim strateškim dokumentima:

Krovni strateški dokument u području zdravstva je **Strateški plan razvoja zdravstva u Federaciji BiH za razdoblje od 2008. do 2018. godine**. Ovim Strateškim planom utvrđeni su odgovarajući opći i specifični strateški ciljevi u području zdravstva. Opći strateški ciljevi odnose se na ispunjavanje: povećanja dostupnosti, kvalitete i učinkovitosti zdravstvene zaštite vođenog povećanjem solidarnosti i smanjenjem nejednakosti u ostvarivanju prava iz zdravstvene zaštite. Specifični strateški ciljevi neposredno utječu na jačanje četiri poluge zdravstvenog sustava: savjesno upravljanje, zdravstvene usluge, resurse i financiranje, a to su: jačanje mehanizama neophodnih za uspostavljanje učinkovitog i savjesnog upravljanja u zdravstvu; usklađivanje zakonodavnog okvira s reformskim ciljevima i propisima EU; jačanje zaštite prava pacijenata i zdravstvenih profesionalaca; unaprjeđenje upravljanja zdravstvenim sustavom; jačanje primarne zdravstvene zaštite orijentirane ka obitelji i zajednici baziranoj na promociji zdravlja i prevenciji bolesti; racionalizacija specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite; jačanje uloge javnog zdravstva; jačanje ljudskih resursa u sustavu zdravstvene zaštite; unaprjeđenje farmaceutskog sektora kako bi se osigurala optimalna dostupnost djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima; unaprjeđenje upravljanja tehnologijama u zdravstvu; unaprjeđenje sustava ugovaranja i plaćanja zdravstvenih usluga; udruživanjem rizika, povećanjem solidarnosti - unaprijediti pravičnost u financiranju zdravstvene zaštite; povećanje obuhvata stanovništva zdravstvenim osiguranjem.

Cilj ovog dokumenta je prikazati strategijske pravce razvoja zdravstva u Federaciji BiH u desetogodišnjem razdoblju. Strategija predstavlja okvir za razvoj i unaprjeđenje zdravstva na osnovu kojeg se prave operativni planovi sukladno financijskim mogućnostima za implementaciju navedenih rješenja u strategiji. S obzirom na fragmentiranost zdravstvenog sektora u Federaciji BiH i podijeljene ovlasti u području zdravstva između Federacije BiH i kantona, za implementaciju rješenja iz strategije su zaduženi Federalno i kantonalna ministarstva zdravstva, Federalni i kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, Federalni i kantonalni zavodi za javno zdravstvo, zdravstvene i obrazovne ustanove. U strategiji je naznačeno tko i u kojem roku je odgovoran za provedbu aktivnosti, s tim da navedeni rokovi postaju važeći od trenutka kada se u nadležnim proračunima osiguraju sredstva za implementaciju određenih rješenja iz strategija.

Pored okvirnog strateškog dokumenta, postoji cijeli niz drugih strateških izvora koji tretiraju specifična pitanja i područja u zdravstvu. Rad ovog ministarstva također se bitno oslanja i na te dokumente, i to kako slijedi:

- Politika i strategija za zaštitu i unaprjeđenje mentalnog zdravlja u Federaciji BiH u razdoblju 2012-2020. godina
- Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi 2012-2020. godina
- Strategija za seksualno i reproduktivno zdravlje i prava u Federaciji BiH
- Strategija kontrole duhana u Federaciji BiH
- Strategija ranog rasta i razvoja djece (2013-2017) u Federaciji BiH
- Politika unaprjeđenja prehrane djece
- Strategija borbe protiv dijabetesa u Federaciji BiH (2014-2024.)
- Strategija rijetkih bolesti Federacije BiH za razdoblje 2014-2020. godina.

Također, Federalno ministarstvo, u okviru svojih nadležnosti, provodi i aktivnosti na implementaciji niza multisektorskih dokumenata i strategija.

Treba napomenuti da su strateški pravci u zdravstvu prepoznati i u Nacrtu dokumenta „*Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2010-2020*“,¹ i potpuno koreliraju s ciljevima iz Strateškog plana razvoja zdravstva u Federaciji BiH u razdoblju od 2008. do 2018. godine.

IV – SWOT ANALIZA

Okruženje podrazumijeva i analizu stanja, odnosno pozicije sektora s koje se vrši dalje strateško planiranje, kako bi isto bilo zasnovano na realnim pokazateljima i vodilo rješavanju stvarnih problema. Kao alat za utvrđivanje tog stanja, poslužila je SWOT analiza, koja je ključni okvir za analizu situacije, te kao takva omogućava utvrđivanje prilika i prijetnji koje utječu na ustrojstvo, kao i njenih snaga i slabosti.

SWOT analiza se zasniva na analizi funkcija sustava: savjesno upravljanje, financiranje, resursi u zdravstvu i pružanje usluga.

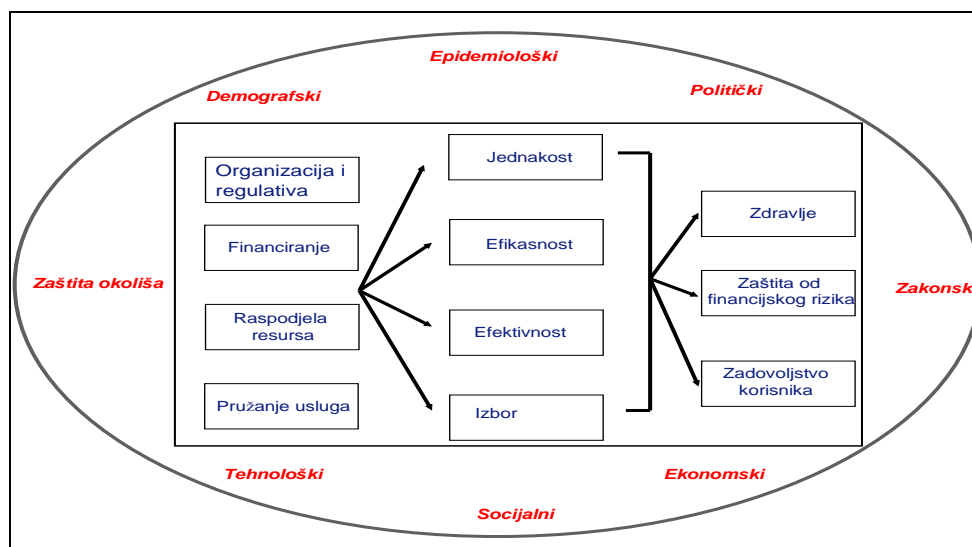
Korišten je analitički okvir koji se zasniva na procjeni funkcija zdravstvenog sustava i konteksta u koji je zdravstveni sustav smješten. Ovaj pristup koristi zdravlje, zaštitu od financijskog rizika i zadovoljstvo korisnika kao krajnje ciljeve zdravstvenog

¹ Iako se radi o Nacrtu dokumenta koji formalno nije usvojen, preporuka je Zavoda za programiranje razvoja Federacije BiH da se ciljevi ministarstava povezuju sa ciljevima utvrđenim u tom Nacrtu.

sustava i zasniva se na analizi demografskih, gospodarskih, političkih, zakonskih i regulatornih, epidemioloških, ekoloških i tehnoloških uvjeta.

Koncept razvoja zdravlja ima mnogo sličnosti sa gospodarskim razvojem. Oba spomenuta procesa su rezultat aktivnosti koje uključuju različite sektore društva, kao i populaciju u cjelini, kroz individualne i kolektivne odluke i akcije. Procjenjuje se da dobro razvijeni zdravstveni sustav doprinosi poboljšanju zdravlja pučanstva svega 10-15%, a ostatak je vezan za utjecaj drugih faktora (npr. socijalni, gospodarski, faktori okoliša i drugi).

Okvir za analizu zdravstvenog sustava može se shematski predstaviti na sljedeći način:

Ovaj analitički okvir identificira četiri funkcije zdravstvenog sustava:

- **savjesno upravljanje i organizacijske aranžmane;**
- **financiranje** (na koji način se doprinosi sakupljanju i objedinjavanju), **raspodjelu finansijskih resursa i mehanizme plaćanja davatelja usluga** (na koji način se vrši raspodjela objedinjenih sredstava, mehanizmi i metode koji se koriste za plaćanje davatelja zdravstvenih usluga);
- **generiranje/raspodjelu resursa;**
- **pružanja usluga** (odnosi se na sadržaj tj. usluge koje pruža zdravstveni sustav).

Utjecajem kreatora zdravstvene politike na ove funkcije zdravstvenog sustava omogućava se da se unaprijedi funkcioniranje samog zdravstvenog sustava, a time i zdravlje pučanstva. Analizom navedenih funkcija su sagledane prednosti i slabosti zdravstvenog sustava Federacije BiH, što je bio osnov za postavljanje strateških ciljeva u ovom dokumentu.

IV. 1 Osnove za postavljanje strateških ciljeva

Osnove za postavljanje strateških ciljeva proizišle su iz SWOT analize (prednosti, slabosti, prilike i prijetnje). SWOT analiza bazirana je na podacima prikupljenim kroz godišnja izvješća o radu Federalnog ministarstva zdravstva, izvješća o radu za razdoblje 2011-2014.god, statističke biltene o stanju zdravlja pučanstva, godišnje obračune sredstava u zdravstvu, izvješća o provedbi pojedinih

projekata i sličnim dostupnim dokumentima o realiziranim aktivnostima u području zdravstva.

SIŽE PREDNOSTI I SLABOSTI ZDRAVSTVENOG SUSTAVA

SAVJESNO UPRAVLJANJE	
Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Postojeća zakonska regulativa (zakoni i podzakonski akti) i postojeće politike i strategije predstavljaju dobru osnovu za daljnje unaprjeđenje organizacije i upravljanja zdravstvenim sustavom u Federaciji BiH • Stvoren okvir za sustav monitoringa i evaluaciju učinka zdravstvenog sektora • Uspostavljen sustav za jačanje upravljačkih vještina u zdravstvu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna stručna i administrativna osposobljenost i financijska podrška nižih razina vlasti za implementaciju usvojenih zakona i politika u području zdravstva • Nedovoljna operativna povezanost i koordinacija između decentraliziranih razina vlasti • Nedovoljna koordinacija između pojedinih razina zdravstvene zaštite • Nedovoljno razvijen evaluacijski okvir za praćenje rada inspekcijskih organa
FINANCIRANJE I RASPODJELA FINACIJSKIH RESURSA	
Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Zdravstveni sektor se ne takmiči s ostalim sektorima u vladama • Cijeli teritorij Federacije BiH je pokriven kantonalnim nekompetitivnim fondovima zdravstvenog osiguranja • Udruživanje sredstava na razini Federacije BiH pri fondu solidarnosti • Zakon o zdravstvenom osiguranju predviđa više osnova za stjecanje statusa osiguranika. Pretpostavka je da je svaki stanovnik osiguran po nekom osnovu • Uvedeni nacionalni zdravstveni računi na razini entiteta i na razini Bosne i Hercegovine 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno učešće drugih izvora financiranja sektora zdravstva (proračun, akcize, PDV, i dr.) • Nesrazmjernost raspoloživih financijskih sredstava i garantiranih prava • Neadekvatna raspodjela resursa prema razinama zdravstvene zaštite • Neimplementirani novi mehanizmi ugovaranja i plaćanja zdravstvenih usluga • Nedovoljna pokrivenost obveznim zdravstvenim osiguranjem
GENERIRANJE RESURSA	
Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Implementacija usvojenih programa kontinuiranih edukacija zdravstvenih djelatnika i drugih profesionalaca u sektoru zdravstva • Unaprjeđena infrastruktura zdravstvenih ustanova (oprema, prostor, kadar) • Uvođenje IKT u zdravstvo • Implementiranje procesa unaprjeđenja kvalitete i sigurnosti pružanja zdravstvenih usluga • Kreditna i donatorska sredstva namijenjena unaprjeđenju medicinske i IT opreme, prostora, kao i jačanja ljudskih kapaciteta • Osigurana jednakomjerna dostupnost lijekovima osiguranicima u Federaciji BiH kroz donošenje federalnih listi lijekova 	<ul style="list-style-type: none"> • Neravnomjerna distribucija ljudskih i tehnoloških resursa, s posebnim akcentom na odliv stručnih kadrova na rad u inozemstvo • Planiranje resursa u zdravstvu nije dovoljno usklađeno sa potrebama zdravstvenog sustava, ali i stvarnim financijskim mogućnostima • Nepostojanje koordinacije i usklađenosti obrazovnog sustava, tržišta rada i zdravstvenog sustava
USLUGE/SERVISI	
Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Reforma primarne zdravstvene zaštite kroz jačanje službi u zajednici • Uspostavljeni edukativni centri za obiteljsku medicinu i KPE (u DZ Sarajevo, Mostar, Tuzla i Zenica) • Unaprjeđenje usluga u sektoru zdravstva kroz kontinuirano uvođenje novih zdravstvenih tehnologija • Uspostavljen Centar za transplantacijsku medicinu • Uspostava sustava sigurne krvi 	<ul style="list-style-type: none"> • Neravnomjerna distribucija zdravstvenih usluga • Neefikasan sustav upućivanja pacijenata između različitih razina zdravstvene zaštite • Uvođenje zdravstvenih tehnologija ne temelji se na realnoj procjeni potreba za zdravstvenom zaštitom

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Unaprjeđenje sustava kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga</i> • <i>Doneseni novi standardi i normativi zdravstvene zaštite, kao i nova nomenklatura zdravstvenih usluga</i> 	
---	--

SIŽE PRILIKA I PRIJETNJI IZ OKRUŽENJA	
<i>Prilike</i>	<i>Prijetnje</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Proces priključivanja Europskoj uniji i harmonizacija domaćeg zakonodavstva sukladno pravnoj stečevini EU</i> • <i>Podrška međunarodnih institucija i fondova</i> • <i>Aktivnije učešće civilnog društva u reformskim procesima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nepostojanje političkog konsenzusa na svim razinama vlasti za donošenje odluka od interesa za sektor</i> • <i>Nedostatan nadzor nad sustavom naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje</i> • <i>Demografske promjene (depupulacija pučanstva, starenje populacije, postojeće migracije pučanstva)</i> • <i>Epidemiološke promjene (pojava novih bolesti, porast nezaraznih kroničnih bolesti)</i> • <i>Socio-ekenomska nesigurnost pučanstva</i> • <i>Nedovoljna uključenost drugih resornih ministarstava po pitanju unaprjeđenja i poboljšanja zdravlja pučanstva</i>

V - STRATEŠKI CILJEVI ZA TROGODIŠNJE RAZDOBLJE

Federalno ministarstvo zdravstva svoje aktivnosti provodi suglasno nadležnostima utvrđenim u Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave, kao i nadležnostima iz Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Uz važeći zakonski okvir, aktivnosti ministarstva naslonjene su i na **Strateški plan razvoja zdravstva u Federaciji BiH za razdoblje 2008-2018. godine**. Ovim Strateškim planom utvrđeni su odgovarajući opći i specifični strateški ciljevi u području zdravstva. Strategija predstavlja okvir za razvoj i unaprjeđenje zdravstva na temelju kojeg se prave operativni planovi sukladno financijskim mogućnostima za implementaciju navedenih mjera u strategiji.

U svezi s tim, Planom rada ovog ministarstva za razdoblje 2016-2018. god, utvrđeni su prioritetni strateški pravci djelovanja, te shodno tome, definirane posebne aktivnosti za postizanje postavljenih ciljeva. Dakle, ovo ministarstvo će svoje aktivnosti u navedenom razdoblju usmjeriti na ostvarenje **pet strateških ciljeva**, i to kako slijedi:

1. Ojačati mehanizme neophodne za uspostavljanje efikasnog i savjesnog upravljanja u zdravstvu i ojačati upravljanje zdravstvenim sustavom;
2. Učiniti zakonodavno-pravni okvir efikasnijim kroz usklađivanje sa reformskim ciljevima Federacije BiH i propisima EU;
3. Ojačati primarnu, specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu;
4. Ojačati ulogu javnog zdravstva, i
5. Unaprijediti farmaceutski sektor i području kemikalija i biocida

Sažetak prioriteta za razdoblje 2016-2018.god. može se predstaviti kroz utvrđene operativne ciljeve uz naznaku očekivanog rezultata na kraju godine. Tako je za svaki strateški cilj definiran **operativni cilj** ili više njih, i to na sljedeći način:

- *Unaprjeđenje efikasnosti suradnje učesnika u sektoru zdravstva;*
- *Povećanje broja dokumenata i propisa u zdravstvu usklađenih sa reformskim ciljevima Federacije BiH i propisima EU;*
- *Unaprjeđenje dostupnosti kvalitetnim i sigurnim zdravstvenim uslugama;*

- *Osiguravanje i jačanje provođenja osnovnih javnozdravstvenih funkcija koje omogućuju promociju zdravlja i prevenciju bolesti;*
- *Povećanje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima, i*
- *Unaprjeđenje sigurnosti u području kemikalija i biocida.*

Bitno je napomenuti da, u svezi sa strateškim ciljem 3. *Ojačati primarnu, specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu*, u odnosu na prethodnu godinu (2015.godinu), postoji izmjena u proračunskom zahtjevu za razdoblje 2016-2018. godine Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine, i to na način da se traži povećanje finansijskih izdvajanja za djelatnosti ovog Zavoda na godišnjoj razini od iznosa 1.125.000,00 KM na iznos od 2.000.000,00 KM. Međutim, važno je naglasiti da ta finansijska sredstva ne znače uspostavljanje novih ili proširenje postojećih operativnih ciljeva i aktivnosti, već su namijenjena transfuzijskoj djelatnosti koju Zavod obavlja na temelju članka 118. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) i Zakona o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10). Naime, predviđeno povećanje od 875.000 KM vezano je za povećane troškove potrošnog materijala za laboratorijsku, dijagnostičku i terapijsku djelatnost, obavljanje novih usluga vezanih za transplantacijsku medicinu, kao i povećanje drugih troškova poslovanja Zavoda. S tim u svezi, treba istaknuti da se Zavod u nekoliko navrata i ranije obraćao Federalnom ministarstvu zdravstva i Federalnom ministarstvu financija s upozorenjem da je usljed nedostatka finansijskih sredstava ugrožena djelatnost istog, te da nije u mogućnosti odgovoriti obvezama utvrđenim Zakonom o krvi i krvnim sastojcima zbog neizvršavanja obveza Proračuna Federacije BiH prema Zavodu i neispalčivanja planiranih tranši u ukupnom iznosu za svaku kalendarsku godinu. Naime, u prethodne tri godine Zavodu se svake godine smanjuje iznos isplaćenih sredstava iz Proračuna Federacije BiH u odnosu na plan. Navedenom pitanju mora se pridati dužna pažnja s obzirom na značaj djelatnosti Zavoda, odnosno činjenicu da se radi o ustanovi od interesa za cijelu Federaciju BiH.

Stavljajući u prvi plan unaprjeđenje zdravstvenog stanja pučanstva kroz sveobuhvatan, dostupan, kvalitetan i efikasan zdravstveni sustav temeljen na održivosti i solidarnosti na cijelom području Federacije BiH, rad Federalnog ministarstva zdravstva za navedeno razdoblje provodit će se kroz različite programe i njihove prateće aktivnosti, definirane shodno naprijed navedenim ciljevima, i u najkraćem, bit će fokusiran na:

- savjesno upravljanje zdravstvenim sustavom, koje je moguće provesti samo u uvjetima stabilnog i finansijski održivog sustava zdravstva,
- racionalno financiranje zdravstvenih usluga,
- adekvatnu raspodjelu finansijskih resursa i sustav plaćanja davatelja usluga u nadležnosti kantona, s posebnim fokusom na implementaciju federalnih odluka o osnovnom paketu zdravstvenih prava, te pronalaženju novih izvora financiranja sektora zdravstva,
- bolje stvaranje i raspodjelu resursa (ljudski resursi, edukacija, informacijske tehnologije),
- kvalitetnije pružanje usluga (primarna zdravstvena zaštita – s posebnom pažnjom na poboljšanje dostupnosti pučanstvu usluga obiteljske medicine kako u urbanim tako i u ruralnim sredinama; specijalistička zdravstvena zaštita, bolnička zdravstvena zaštita, javno zdravstvo i sl.), kao i proširivanje opsega i vrste zdravstvenih usluga temeljenih na suvremenim medicinskim dostignućima i novim zdravstvenim tehnologijama,

- ujednačavanje prava osiguranika na lijekove u svim kantonima, kao i liste lijekova u Federaciji BiH, a koje se financiraju iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, i
- monitoring i evaluaciju primjene pozitivnih odluka o lijekovima (Lista lijekova iz obveznog zdravstvenog osiguranja; Bolnička lista lijekova i Lista lijekova federalnog fonda solidarnosti).

U suradnji i uz tehničku i finansijsku podršku Svjetske banke, potrebno je nastaviti reformu zdravstvenog sustava. Cilj reforme je konsolidacija i prestrukturiranje sektora zdravstva: finansijska, organizacijska i strateška. U okviru ovoga aktivnosti će se usmjeriti na sanaciju bolnica, posebno kliničkih centara u Federaciji BiH, te saniranju velikih dugova bolnica kroz različite modalitete, a što je dugotrajan proces. Osim toga, potrebno je pristupiti racionalizaciji organizacije javno-zdravstvenog sektora s ciljem smanjivanja visokih fiksnih troškova, kao i postepeno provođenje procesa povjeravanja određenih nemedicinskih poslova ovlaštenim subjektima po principu *outsourcinga*. Nadalje u fokusu će biti i reforma plaćanja zdravstvenih usluga, te s tim u svezi poboljšanje mehanizama ugovaranja zdravstvenih usluga, uključujući u ovo i reformu mehanizama plaćanja zdravstvenih profesionalaca. Aktivnosti će biti usmjerene i na uspostavu zdravstveno-informacijskog sustava zdravstva s ciljem osiguranja praćenja upućivanja pacijenta sa jedne na drugu razinu zdravstvene zaštite.

Paralelno sa navedenim intencija je da sa ovlaštenim organima u Federaciji BiH, ali i BiH, osigura da smanjivanje doprinosa za zdravstveno osiguranje bude postupno, uz povećanje porezne osnovice, kako bi se neutralizirao pad prihoda zdravstvenog sektora u ovakvim okolnostima, a cijeneći da su doprinosi najizdašniji prihod zdravstvenih fondova. Istodobno, važno je poduzimati kontinuirane aktivnosti radi poboljšanja prihodovne strane u sektoru zdravstva kroz nove izvore financiranja: usmjeravanje dijela sredstava od PDV-a i akciza u zdravstvene fondove, veće učešće participacije, veće učešće proračunskih sredstava u financiranju sektora zdravstva, naročito za osiguranje sredstava za zdravstveno osiguranje za neuposlene. U narednom razdoblju od tri godine aktivnosti će biti usmjerene i na: usklađivanje osnovica i stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategorije osiguranika koje su uređene kantonalnim propisima; jačanje finansijske discipline u sferi naplate doprinosa zdravstvenog osiguranja, te u svezi s tim jačanje efektivnosti naplate doprinosa kvalitetnijim povezivanjem porezne uprave i nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja; finansijske konsolidacije federalnog fonda solidarnosti, kao i redizajniranje sadržaja federalnog fonda solidarnosti; osiguranje mehanizma šire solidarnosti za osiguranje iste razine zdravstvenih prava garantiranih kroz zakonska rješenja o osnovnom paketu zdravstvenih prava za sve građane Federacije BiH kroz kvantifikaciju tog paketa.

Dakle, reforme zdravstvenog sektora Federacije BiH, moraju se odvijati paralelno sa nužnim reformama u financiranju zdravstva, odnosno za bolje metode financiranja zdravstva potrebna je bolja organizacija zdravstvenog osiguranja, ali i novi izvori financiranja u sektoru zdravstva koji će se koristiti na načelima racionalnosti, jasnih podjela rada u sektoru zdravstva i planskom razvoju zdravstva. Novi pristupi financiranju zdravstva svakako da su najveći izazov za razdoblje koje slijedi.

Aktivnosti ministarstva će se usmjeriti na poboljšanje zdravstvenog stanja pučanstva kroz efikasan, dostupan i transparentan zdravstveni sustav, utemeljen na

načelima solidarnosti i pravičnosti. Neophodno je osigurati da se zdravstvene usluge i informacije mogu dobiti onda kada i gdje su potrebne.

Četiri su osnovne poluge zdravstvenog sustava: savjesno upravljanje, zdravstvene usluge, resursi i financiranje, i upravo na njima bazirane su planirane aktivnosti za referentno razdoblje.

Provođenje mjera u sektoru zdravstva, a kojim bi se osigurao efikasan, kvalitetan, siguran i dostupan, te financijski održiv zdravstveni sustav, potrebno je provoditi uz koncenzus svih aktera u sektoru zdravstva u Federaciji BiH i kantonima, ali i uz politički koncenzus na različitim razinama vlasti, a imajući u vidu podijeljene ustavne ovlasti u sektoru zdravstva.

U pravitku se nalazi tabelarni prikaz Plana rada Federalnog ministarstva zdravstva za razdoblje 2016-2018.god. u formi prijedloga, a suglasno Uredbi o planiranju i izvješćivanju Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, federalnih ministarstava i institucija („Službene novine Federacije BiH“, br. 89/14 i 107/14).

Sarajevo, 30.11.2015.
Broj: 01-37-7416/15

MINISTAR

Doc. dr. Vjekoslav Mandić, s.r.

Privitak 1.
Plan rada Federalnog ministarstva zdravstva
za razdoblje 2016-2018.god.
(tabelarni prikaz)